

Qəzet
1931-ci ilin
aprelindən
çıxır

DƏNİZ

25 aprel
2014-cü il
№ 13-14(8927)
Qiyməti
38 qəpik

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin qəzeti

miz bütün sahələrdə uğurla irəliləyir. İqtisadiyyat 2,5 faiz artmışdır. Hesab edirəm ki, bu, yaxşı göstəricidir. Ümumi daxili məhsulumuzun strukturu da yaxşılaşır. Əlbəttə ki, son illərdə bizim üçün iqtisadi inkişafı göstərən əsas göstərici qeyri-neft sektorunun parametrləridir. Keçən ildə olduğu kimi, bu il də biz bu sahədə sürətli inkişafa nail ola bilmişik.

Keçən il qeyri-neft sektorumuz 10 faiz, bu ilin birinci rübündə isə 8,8 faiz artmışdır. Əlbəttə ki, bu artım son illərdə Azərbaycanda aparılan islahatların nəticəsidir. İqtisadiyyatla bağlı aparılan siyasət bizi bax bugünkü reallığa gətirib çıxarmışdır.

İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi bizim əsas prioritetimizdir. Hesab edirəm ki, biz buna nail ola bilmişik. Çünki artıq uzun müddət ərzində qeyri-neft sektorumuz sürətlə artır.

Hesab edirəm ki, biz sosial məsələlərin həllində də siyasətimizi düzgün istiqamətdə aparırıq. Bu siyasət artıq illər ərzində aparılır və sınaqdan çıxmışdır. Əhalinin pul gəlirləri 4,5 faiz artmışdır. İnflyasiya isə cəmi 2 faiz təşkil edir. Beləliklə, həmişə olduğu kimi, əhalinin gəlirləri inflyasiyanı 2 dəfədən çox üstələyir. Bu da insanların sosial məsələlərinin həlli üçün əsas şərtidir. Eyni zamanda, bu, Azərbaycanda iqtisadi və sosial islahatların düzgün istiqamətdə aparılmasını göstərir. Çünki köklü iqtisadi islahatlar, eyni zamanda, çox ciddi sosial proqramlarla da təmin edilməlidir...

Bizim valyuta ehtiyatlarımız artır və birinci rübdə xeyli artmışdır. Hazırda valyuta ehtiyatlarımız 53 milyard dollar təşkil edir. Bu, çox böyük rə-

qəmdir. Xüsusilə ölkəmizin əhalisini nəzərə alsaq görərik ki, bu göstərici üzrə adambaşına düşən valyuta ehtiyatlarına görə Azərbaycan dünyada qabaqcıl ölkələr arasındadır. Ən önəmli məsələ ondan ibarətdir ki, baxmayaraq, bizim böyük investisiya proqramlarımız icra edilir, valyuta ehtiyatlarımız azalmır, ildən-ilə artır. Bu da bizim siyasətimizdir. Mən bunu dəfələrlə bəyan etmişəm ki, biz əlbəttə, iqtisadiyyatımızın, sahibkarlığın inkişafı, infrastruktur layihələrin icrası üçün öz maliyyə imkanlarımızdan istifadə etməliyik, eyni zamanda, valyuta ehtiyatlarımız da ildən-ilə artmalıdır.

Bu gün bizim təcrübəmiz, vəsaiti iqtisadiyyatın real sektoruna yönəltmək, investisiyaları cəlb etmək və infrastruktur layihələrini icra etmək siyasətimiz hesab edirəm ki, dünya miqyasında artıq bir nümunə kimi qəbul edilir.

Çünki vaxtilə bu siyasətdə müxtəlif fikirlər var idi. Bəzi beynəlxalq maliyyə qurumları bizə başqa məsləhətlər verirdi, başqa tövsiyələr irəli sürülürdü. Ancaq biz öz siyasətimizi düzgün aparmışıq. Ölkəmizi inkişaf etdirmək, güclü potensial yaratmaq və qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün biz valyuta ehtiyatlarımızdan çox səmərəli şəkildə istifadə etdik.

Eyni zamanda, bizim çox güclü maliyyə vəziyyətimiz müstəqil siyasətimizi şərtləndirir. Çünki iqtisadi cəhətdən azad olan, heç kimdən asılı olmayan ölkə beynəlxalq aləmdə öz sözünü daha da qətiyyətlə deyə bilər.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Xatırlayıram ki, 2013-cü ilin yekunlarını müzakirə edərkən mən bildirmişdim ki, əminəm 2014-cü il də iqtisadi inkişaf baxımından ölkəmiz üçün uğurlu olacaqdır və ilin üç ayının yekunları bunu təsdiqləyir. Azərbaycan dinamik inkişaf templərini saxlaya bilmişdir. Ölkə-

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılması ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi fərmanlarında dəyişikliklər edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılması ilə əlaqədar qərara alıram:

1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1997-ci il 24 iyun tarixli 609 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında idxal-ixrac əməliyyatlarının tənzimlənməsi Qaydaları”na 2 nömrəli əlavə - “İxracı və idxalı müvafiq dövlət orqanlarının rəyi alınmaqla aparılan spesifik malların (xidmətlərin və əqli mülkiyyətin) Siyahısı”nın “Rəyi tələb olunan dövlət orqanları” sütununda “Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” sözləri “Azərbaycan Respublikasının Dövlət Dəniz Administrasiyası” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. “Tarixi “İpək yolu”nun bərpası üzrə Beynəlxalq Bakı Konfransının qərarlarının yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 26 oktyabr tarixli 4 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 10, maddə 612; 2003, № 10, maddə 546; 2004, № 12, maddə 1005; 2009, № 10, maddə 776) 5-ci və 6-cı hissələrində “Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” sözləri “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti” sözləri ilə əvəz edilsin.

3. “Azərbaycan Respublikasında təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 13 iyun tarixli 349 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 6, maddələr 428, 431, № 8, III kitab, maddə 614; 2001, № 7, maddə 459; 2006, № 9, maddə 743; 2007, № 10, maddə 945; 2008, № 6, maddə 496; 2009, № 9, maddə 687; 2011, № 2, maddə 85) 2-ci hissəsində “Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin” sözləri “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin” sözləri ilə əvəz edilsin.

4. “Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 29 avqust tarixli 389 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 8, III kitab, maddə 612; 2001, № 7, maddə 462, № 10, maddə 640, № 12, maddə 755; 2002, № 1, maddə 49, № 5, maddələr 260, 275, № 8, maddələr 478, 484, 486; 2003, № 6,

maddə 299, № 8, maddə 434, № 9, maddə 478, № 10, maddələr 546, 547, 560, 571, 582; 2004, № 1, maddələr 19, 26, № 3, maddələr 138, 141, № 4, maddə 235, № 5, maddələr 340, 341, 343, 345, 346, № 8, maddələr 607, 608, № 11, maddə 909, № 12, maddə 1005; 2005, № 2, maddələr 67, 69, № 4, maddələr 299, 303, № 8, maddə 702, № 9, maddələr 801, 802, № 12, maddə 1101; 2006, № 2, maddə 83, № 4, maddələr 321, 322, № 5, maddə 407, № 7, maddə 590, № 8, maddələr 662, 663, 674, 675, 679, № 9, maddə 743, № 11, maddələr 942, 945; 2007, № 1, maddə 11, № 2, maddə 87, № 3, maddə 230, № 7, maddə 715, № 8, maddələr 767, 769, № 11, maddələr 1110, 1116, 1120, № 12, maddə 1227; 2008, № 1, maddə 7, № 3, maddə 186, № 6, maddələr 504, 507, № 7, maddə 617, № 8, maddə 713, № 9, maddə 798, № 10, maddə 894, № 11, maddələr 969, 971, 980, № 12, maddələr 1060, 1061, 1062, 1065; 2009, № 3, maddə 163, № 4, maddə 226, № 5, maddə 330, № 7, maddələr 532, 535, 539, 540, 542, № 9, maddə 688, № 10, maddələr 776, 785, № 12, maddələr 979, 993; 2010, № 2, maddə 80, № 3, maddələr 180, 189, № 5, maddə 393, № 7, maddələr 606, 607, 610, № 8, maddələr 721, 725, № 10, maddələr 847, 854, № 11, maddə 972; 2011, № 3, maddələr 174, 175, № 6, maddələr 490, 511, 513, № 10, maddə 895, № 12, maddələr 1117, 1129; 2012, № 1, maddə 7, № 2, maddə 64, № 3, maddə 199, № 4, maddə 284, № 5, maddə 424, № 6, maddə 544, № 7, maddələr 682, 692, 698, № 11, maddələr 1097, 1113, № 12, maddə 1237; 2013, № 3, maddə 238, № 4, maddələr 371, 378, № 5, maddə 500, № 6, maddə 658, № 8, maddələr 892, 894, 907, № 9, maddələr 1042, 1057, 1058) 2.2-ci bəndindən “və Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” sözləri çıxarılsın.

5. “Feldyeger rabitəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2003-cü il 4 avqust tarixli 903 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003, № 8, maddə 432; 2007, № 6, maddə 601; 2008, № 9, maddə 797, № 11, maddələr 966, 969) 2-ci hissəsinin dördüncü abzasında “Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” sözləri “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti” sözləri ilə əvəz edilsin.

6. “Azərbaycan Respublikasının 2010-cu il dövlət büdcəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 21 dekabr tarixli 187 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009, №12, maddə 975; 2010, № 6, maddə 501, № 7, maddə 609) 9.1-ci və 9.2-ci bəndlərində “Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” sözləri “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 11 aprel 2014-cü il.

Dənizlərə gözəllik

verən gəmilərimiz

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılması ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bəzi sərəncamlarında dəyişikliklər edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılması ilə əlaqədar qərara alıram:

1. “Azərbaycan Respublikasının sərhəd-nəzarət buraxılış məntəqələrinin fəaliyyətinin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması üzrə Komissiya haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 20 may tarixli 423 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 5, maddə 349; 2004, № 7, maddə 568) 1-ci hissəsində “Aydın Bəşirov - Dövlət Xəzər Gəmiçiliyinin rəisi” sözləri “Rauf Vəliyev - “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 may tarixli 920 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 5, maddə 299; 2004, № 1, maddə 19; 2005, № 4, maddə 299; 2009, № 12, maddə 1043) ilə təsdiq edilmiş “Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurasının 1368 nömrəli 2001-ci il 12 sentyabr tarixli, 1373 nömrəli 2001-ci il 28 sentyabr tarixli və 1377 nömrəli 2001-ci il 12 noyabr tarixli qətnamələrinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsinə dair Tədbirlər Planı”nın 10-cu hissəsinin “İcraya məsul” sütununda “Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” sözləri “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti” sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 14 fevral tarixli 635 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 2, maddə 104; 2008, № 8, maddə 715; 2009, № 11, maddə 886;

2010, № 8, maddə 726; 2013, № 11, maddə 1450) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının yanacaq-enerji kompleksinin inkişafı (2005-2015-ci illər) üzrə Dövlət Proqramı”nın “Azərbaycan Respublikasının yanacaq-enerji kompleksinin inkişafı (2005-2015-ci illər) üzrə Dövlət Proqramı çərçivəsində həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan Tədbirlər” bölməsinin 13-cü hissəsinin “Tədbirin adı” sütununda “Xəzərdənizneft-donanma” İdarəsinin” sözləri “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin” sözləri ilə, “Əsas icraçı” sütununda “EN, ARDNŞ” abreviaturaları isə “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC” sözləri ilə əvəz edilsin.

4. “Azərbaycan Respublikasının ərazisində Qazaxıstan neftinin nəql edilməsi məsələlərinin işlənilib hazırlanması ilə əlaqədar bəzi tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 14 sentyabr tarixli 1000 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 9, maddə 820; 2009, № 7, maddə 589) 1-ci hissəsində “Rəfael Rəhmanov - Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi rəisinin birinci müavini” sözləri “Rauf Vəliyev - “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri” sözləri ilə əvəz edilsin.

5. “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Yunanistan Respublikası Hökuməti arasında iqtisadi, sənaye və texnoloji sahələrdə əməkdaşlıq üzrə birgə komissiyanın Azərbaycan Respublikası tərəfindən yeni tərkibinin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 6 mart tarixli 2015 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 3, maddə 247; 2008, № 11, maddə 1030; 2009, № 7, maddə 589; 2010, № 9, maddə 773; 2012, № 2, maddə 110) 1-ci hissəsində “Rəfael Rəhmanov - Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi rəisinin birinci müavini” sözləri “Rauf Vəliyev - “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri” sözləri ilə əvəz edilsin.

6. “Azərbaycan Respublikası ilə Türkmənistan Respublikası arasında iqtisadi və humanitar sahələrdə əməkdaşlıq üzrə birgə hökumətlərarası komissiyanın Azərbaycan Respublikası tərəfindən tərkibi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il

20 iyun tarixli 2236 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 6, maddə 650; 2009, № 6, maddə 424, № 7, maddə 589; 2010, № 9, maddə 773; 2012, № 2, maddə 121) 1-ci hissəsində “Aydın Bəşirov - Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin rəisi” sözləri “Rauf Vəliyev - “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri” sözləri ilə əvəz edilsin.

7. “Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı kompleksinin tikintisi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 18 oktyabr tarixli 2443 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 10, maddə 980; 2010, № 7, maddə 610) 2.3-cü bəndində “Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” sözləri “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti” sözləri ilə əvəz edilsin.

8. “Azərbaycan Respublikası ilə İran İslam Respublikası arasında iqtisadi, ticarət və humanitar sahələrdə əməkdaşlıq üzrə Dövlət Komissiyasının Azərbaycan Respublikası tərəfindən yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 8 fevral tarixli 1993 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 2, maddə 101) 1-ci hissəsində “Aydın Bəşirov - Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin rəisi” sözləri “Rauf Vəliyev - “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri” sözləri ilə əvəz edilsin.

9. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2013-cü il 11 sentyabr tarixli 3130 nömrəli Sərəncamı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013, № 9, maddə 1081) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının dəniz təhlükəsizliyi strategiyası”nın 4.1.7-ci yarımbəndində “Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” sözləri “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 11 aprel 2014-cü il.

YÜZ DƏFƏ EŞİTMƏKDƏNSƏ ...

Qış sessiyasını uğurla başa vurduqdan sonra düşündük ki, görəsən axırncı istehsalat təcrübəsini hansı gəmidə keçirəcəyik. Bundan

cə deyərlər, qulağımızda sırğa etdik.

Maşın şöbəsinin dənizçiləri bizi doğmaları kimi qarşıladılar. Gəmidəki yüksək nizam-inti-

əvvəl təcrübə rəhbərimiz Adil Eyvazov tərəfindən lazımi təhlükəsizlik təlimatları alınmışdıq.

Bəxtimizə “Caspian Marine Services” şirkətinə məxsus “JURA” gəmisi düşdü. Mənimlə bərabər, “Dəniz nəqliyyatı və naviqasiya” ixtisası üzrə 200R qrup tələbəsi Vüsal Cəfərov və “Elektromexanika və radioelektrotexnika” ixtisası üzrə 360 A qrup tələbəsi Muxtar Əhmədov bu gəmidə istehsalat təcrübəsi keçdilər.

“JURA”-nın göyörtəsinə yanvarın 25-də qalxdıq. Əvvəlcə şirkət tərəfindən xüsusi geyim, eynək və dəbilqə ilə təmin olunduq. İş yerimizdə təhlükəsizlik qaydaları ilə bağlı lazımcıca məlumatlandırıldıq, təcrübə rəhbərimizin məsləhətlərini ne-

zam ilk baxışdan hiss olunurdu. Gəminin böyük mexaniki Zöhrab İsayev, ikinci mexanik Kamran Sultanov, motorçu Arif Əkbərov ilk gündən bütün suallarımıza həvəslə cavab verir, bildiklərini səbrlə bizə aşılamağa çalış-

şırdılar. Kapitanın baş köməkçisi Vaqif Məhərrəmovun təhlükəsizlik, nizam-intizam, səliqə-səhmanla bağlı tövsiyələrinə də ciddi əməl etməyə çalışırıq. Təcrübə müddətində akademiyanın baş müəllimi Hacı Babayev tez-tez bizə baş çəkir, vəziyyətimizlə maraqlanırdı.

“JURA” 2002-ci ildə inşa edilib. Uzunluğu 75,74 metr, eni 16 metr, suya oturumu isə 6,5 metrdir.

Fevralın 28-də istehsalat təcrübəmiz başa çatdı. “JURA” gəmisi ilə bağlı xoş xatirələrimiz isə hələ uzun müddət yaddaşımızdan silinməyəcək. Doğru deyiblər ki, yüz dəfə eşitməkdənsə, bir dəfə görmək yaxşıdır. Bizə göstərdikləri diqqət və qayğıya görə isə başda kapitan Kamil Əliyev olmaqla, bütün heyət

üzlərinə minnətdarlığımızı bildirir, onlara uğurlu səfərlər arzulayıyıq.

Şamil KAHAYEV,
Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası “Dəniz texnikası və gəmiçilik” fakültəsinin 190 R qrup tələbəsi

QAYĞI GÖSTƏR, İŞ İSTƏ

Aprelin 1-dən “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Rauf Vəliyevin müvafiq əmri ilə gəmiçiliyin işçilərinə gündəlik yemək talonu verilir.

İstehsalat Xidmətləri İdarəsinin, Xəzər Dəniz Neft Donanmasının, Dəniz Nəqliyyatı Donanmasının, “Zığ”, “Bibiheybət” gəmi təmiri zavodlarının... işçiləri daha toqqualarını bərkitmək üçün uzağa getmirlər. İş yerlərinə yaxın yeməxanalarda isti yeməklə təmin olunmaları hamının ürəyincədir. İşçilərin rifah halının yaxşılaşdırılması və sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində atılan bu addım halal zəhmətlə çörək qazananlara qayğı və diqqətin bariz nümunəsidir. Ailə bəhədlərinə də xeyli qənaət etməyə imkan verən bu xeyirxah addıma görə dindirdiyimiz bütün işçilər “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin rəhbərliyinə dərin minnətdarlıqlarını bildirdilər.

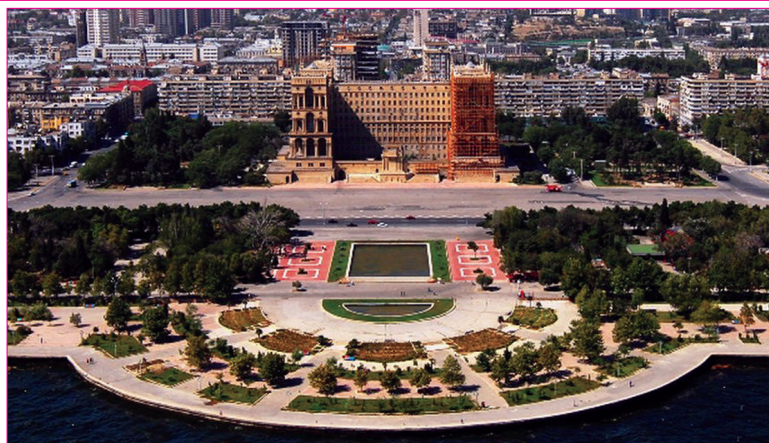
Vaqif SƏTTAROV,
“DƏNİZ”

XÜSUSİ DİQQƏT YETİRİLİR

Nəqliyyat sahəsində beynəlxalq əməkdaşlıq proqramı TRACEKA-nın (Avropa-Qafqaz-Asiya) iştirakçısı olan ölkələrdə böyük yükəyərətə malik potensialı nəqliyyat-logistik biznesin dinamik inkişafı üçün real platforma yaradır.

Hazırda TRACEKA regionunda nəqliyyat sisteminin qurulması logistikasının inkişafı və nəqliyyat-logistik mərkəzlərin tikintisi ilə birbaşa bağlıdır. Özünün texniki parametrlərinə görə, TRACEKA dahlizi quru və dəniz marşrutlarının multimodl sistemidir: “ Bununla əlaqədar regional layihələrin eyniləşdirilməsi prosesində yüklərin nəql edilməsinin nəqliyyat - logistik sxemlərinin tətbiqi ilə daşınmaların həyata keçirilməsinin müasir texnologiyalarına xüsusi diqqət ayrılır.”

TRACEKA-nın iştirakçı dövlətləri Azərbaycan, Bolqarıstan, Gürcüstan, Qazaxıstan, Ermənistan, Moldova, Rumıniya, Tacikistan, Türkmənistan, Türkiyə, Ukrayna və İrandır.

Aprel 8-də Dənizçilərin Mədəniyyət Evinə Dəniz Nəqliyyatı İşçiləri Həmkarlar İttifaqının növbədənənar V qurultayı keçirildi. V qurultay heç şübhəsiz ki, onun iştirakçılarının- nūma-

“AÇIQ SÖHBƏT”

DƏNİZ NƏQLİYYATI İŞÇİLƏRİ HƏMKARLAR İTTİFAQININ NÖVBƏDƏNKƏNAR V QURULTAYI

yəndə və dövlətlərin yaddaşından uzun müddət silinməyəcək. Niyə? Çünki ilk dəqiqədə qurultayda açıq söhbət və işgüzar müzakirə üçün şərait yaradıldı və bu mühit qurultayın axırınadək qorunub saxlandı.

Qurultayı Azərbaycan Həmkarlar İttifaqı Konfederasiyasının sədri Səttar Mehbaliyev açdı. Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndi.

AHIK-in sədri Dəniz Nəqliyyatı İşçiləri Həmkarlar İttifaqının növbədənənar V qurultayının keçirilməsi zəruriyyətinə toxundu. Bildirdi ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 22 oktyabr 2013-cü il tarixli sərəncamı ilə Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi və Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin Xəzər Dəniz Neft Donanması ləğv edilərək onların əsasında “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti yaradılmışdır. Dəniz Nəqliyyatı İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin sədri Fərhad Quliyev isə səhhətinə görə işdən azad edilməsi barədə ərizə ilə müraciət etmişdir. S. Mehbaliyev F. Quliyevə dəniz nəqliyyatı və həmkarlar ittifaqı sahəsində uzun illər səmərəli fəaliyyətinə görə bir daha minnətdarlıq etdi, ona uzun ömür və möhkəm cansağlığı arzuladı.

Qurultayın gündəliyinə üç məsələ daxil edilmişdi. Rəyasət Heyəti, Redaksiya Komissiyası və Hesablama Komissiyası seçildikdən sonra Mandat Komissiyasının məruzəsi dinlənildi və təsdiq edildi.

Sonra Təşkilatı məsələyə baxıldı. 1993-cü ildən Xəzər Dəniz Neft Donanması Birləşmiş Həmkarlar İttifaqı Komitəsinin sədri işləmiş Səməd Allahverdiyevin namizədliyi irəli sürüldü

qarşıdakı dövr ərzində regionun lider dövləti olan Azərbaycanın qət edəcəyi inkişaf yolunun daha möhtəşəm uğurlarla müşayiət olunacağını deməyə əsas verir.

Sədr həm keçmiş Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin, həm Xəzər Dəniz Neft Donanmasının şanlı tarixindən söz açdı, ölkə iqtisadiyyatına zaman-zaman öz töhfələrini verdiklərini bildirdi və onların bazasında yaradılan “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin rəh-

barlılığı və kollektivi qarşısında duran mühüm vəzifələri diqqətə çatdırdı.

bu vücut yiyəsinin, di gəl ki, ancaq ağzı yaxşı işləyir. Bütün günü çənəsinin altına salmağa adam axtarır. Vay onunla rastlaşanın halına. Abırlı adam olsa, vəziyyəti lap müşkülə dönür. Nə sözünü kəsə, nə söhbətin onunçün maraqsız və əhəmiyyətsiz olduğunu anladı, nə də çıxıb gedə bilər. Yenə danışdıqlarının zərəcə mənası olsa, dərd yaradır. Adətən, çox danışanların əksəriyyəti az bilənlər olur. L. Feyxtvangerin sözüdür: “İnsana danışmağı öyrənmək üçün iki il, danışmağa öyrənməyə isə altmış il lazımdır”.

ƏYRİ OTURAQ, DÜZ DANİŞAQ

(Əvvəli qəzetimizin ötən saylarında)

Bir xanım tanıyıram. Danışanda adamı dəhşət bürüyür. Danışanda onun zərif cinsin nümayəndəsi olduğuna inanmaq istəmirəm. O isə danışır. Danışdıqlarının hamısı yalan, şər, iftira olsa da. Yalanla dağıtdığı ailələrin, yıxdığı evlərin, bədbəxt etdiyi adamların sayını özü də bilmir. Zərif cinsin nümayəndəsinin qəlbində bu qədər kin, nifrət hardan? Qəlbən heç kəsin uğuruna sevinməz. Dildə can dediyi adamların sevinci, fərəfi də onu özündən çıxarır. Elə yalanlar uydurur ki, heç fantaziyası çox böyük olan adamların da ağılna gəlməz. Amma onun ağılna çox şey gəlir. Uzun illərin dostu, rəfiqəsi olanların, aralarından su keçməyənlərin də arasını gülə-gülə elə vursun ki, ömürlük düşmə-nə çevrilsinlər. Beşçə dəqiqəyə aranı elə qatsın ki, nağıllardakı kü-

pəgirən qarılar da mat-məətəl qalsınlar...

Elə çıxmasın ki, yalanı ancaq zərif cinsin nümayəndələri danışsınlar. Kişilərin yalanı daha dəhşətli olur və onların bəziləri yalan uydurmaqda daha mahirdir, daha yaxşı “oyunayrlar”. Bəlkə inamayacağımsız, nəfəsi də yalanla gələn “kişilər” tanıyıram. Bilmi-rəm, belələrinə kişi demək olarmı?

Deyirlər adama iki qulaq, bir dil çox eşidib, az danışmaq üçün verilib. Arif adamlar az danışsınlar, daha doğrusu söhbəti hardan başlayıb və nə vaxt, harda bitirməyi gözəl bilirlər. Fikirlərini yığcam ifadə etməyi xoşlayırlar. Lazımsız söhbətlərə vaxt itirmirlər. Dəyər-siz kəlmələri, necə deyərək onlardan heç kəlbətinlə də almaq mümkün deyil. Az danışsınlar, çünki yaxşı bilirlər: “Söz yağış kimidir. Birinci dəfə yağanda bərəkət

olur, dördüncü dəfə yağanda fəlakət”. Hər şeydə olduğu kimi, burada da həddi-sərhəddi bilirlər. “Bərəkət”dən o yana keçmirlər. Əbdül bəy Şirazinin təbirincə desək: “Söz dirilik suyu olsa da, tək-rarı baş ağrısı gətirir”.

Adam var, dinlədikcə dinləmək istəyirsən. Adam da var ki, rastlaşmağına peşmansan. Çeçenlər yaxşı deyiblər: “Axmaq adamlar onda ağıllı iş görər ki, susar.”

Amma nə edəsən ki, ağıllı iş görmək istəyənlər azdır. Danışmaq xəstəsi olanlara susmağın dəyərini qandırmaq çətinidir. Elə bil bu adamlar yalnız boş, mənasız danışmaq üçün yaranıblar. Danışmağa isə az enerji, qüvvə sərf etmirlər. Görəsən saatlarla söhbət etməyə gücü, enerjini hardan alırlar? Bu “tükənməyən” enerjini xeyirxah, nəcib, ağıllı işlərə sərf etməklənməz?

Belə “hərzə-hərzə” danışanlardan birini də mən tanıyıram. Boy-buxunda lap Koroglunu üstələyər. Üç adamın işini görə bilən

bu vücut yiyəsinin, di gəl ki, ancaq ağzı yaxşı işləyir. Bütün günü çənəsinin altına salmağa adam axtarır. Vay onunla rastlaşanın halına. Abırlı adam olsa, vəziyyəti lap müşkülə dönür. Nə sözünü kəsə, nə söhbətin onunçün maraqsız və əhəmiyyətsiz olduğunu anladı, nə də çıxıb gedə bilər. Yenə danışdıqlarının zərəcə mənası olsa, dərd yaradır. Adətən, çox danışanların əksəriyyəti az bilənlər olur. L. Feyxtvangerin sözüdür: “İnsana danışmağı öyrənmək üçün iki il, danışmağa öyrənməyə isə altmış il lazımdır”.

bu vücut yiyəsinin, di gəl ki, ancaq ağzı yaxşı işləyir. Bütün günü çənəsinin altına salmağa adam axtarır. Vay onunla rastlaşanın halına. Abırlı adam olsa, vəziyyəti lap müşkülə dönür. Nə sözünü kəsə, nə söhbətin onunçün maraqsız və əhəmiyyətsiz olduğunu anladı, nə də çıxıb gedə bilər. Yenə danışdıqlarının zərəcə mənası olsa, dərd yaradır. Adətən, çox danışanların əksəriyyəti az bilənlər olur. L. Feyxtvangerin sözüdür: “İnsana danışmağı öyrənmək üçün iki il, danışmağa öyrənməyə isə altmış il lazımdır”.

rın artırılmasına təkən verəcək mühüm iri layihələrdəndir. Başqa sözlə, gəmiçilik gələcəkdə də ölkə iqtisadiyyatında mühüm rol oynayacaqdır.

Bu o deməkdir ki, qarşımızda qoyulan mühüm və şərəfli vəzifənin məsuliyyətini, köhnə qayda ilə işləməyin qeyri-mümkünlüyünü kollektivin hər bir üzvü dərinləndirərək dərk etməlidir. Dünyada sınaqdan çıxmış, özünü sübut etmiş sistemlər var. Yalnız müasir tələblərə cavab verən və çiçəklənən Azərbaycana layiq

müasir gəmiçilik şirkəti yaratmaqla qarşımızda qoyulan vəzifələrin öhdəsindən gəlmək olar.

R. Vəliyev xüsusi ilə vurğuladı ki, gəmiçiliyin taleyinin tək-cə rəhbərlikdən asılı olduğunu düşünmək doğru deyil. Məqsədimiz, məramımız birdirsə, bir vaxtlar iftixar hissi keçirəcəyimiz gəmiçilik şirkəti yaratmaq istəyirikse, bu istəyimizin gerçəkləşməsi üçün bütün zəruri tədbirləri həyata keçirməliyik. İstənilən məsələnin açıq və şəffaf müzakirəsinə hazır olduğunu diqqətə çatdıran R. Vəliyev Həmkarlar İttifaqı Komitəsi ilə konstruktiv əməkdaşlıqdan yalnız məmnun olacağını bildirdi.

Həmkarlar İttifaqı isə tək-cə tələb etməklə işini bitmiş hesab etməməli, yeri gələndə gəmiçiliyin işini yaxşılaşdırmaq üçün təkliflərini verməlidir. Axı işçilərin mənafeyinin qorunmasının ən yaxşı yolu onların çalışdıqları müəssisənin gəlirlə işləyə bilməsidir. Başqa cür mümkün de-

vil. Nə qədər yaxşı işləsək, deməli işçilərin güzəranının yaxşılaşdırılması, sosial problemlərinin həlli üçün də daha geniş imkanlara malik olacağıq.

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri R. Vəliyev çıxışının sonunda yeni seçilmiş Dəniz Nəqliyyatı İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin sədrinə gələcək fəaliyyətində uğurlar arzuladı.

Rasif TAHIROV

Bu günlərdə belə dil pəhləvanlarından biri avtobusda məni haqladı. Görən kimi də başladı, nə başladı.

- Köhnə yerindəsən? Onunla danışmağa həvəsim olmadığı üçün başımla “hə” dedim.

- Mən bir ildə üç yer dəyişmişəm. Bir babat iş tapa bilmirəm də... Filan yerdə tanışın yoxdur?

Bu dəfə “yox” dedim. Danışmaq üçün ona mövzu verməmək istəyim baş tutmadı. Keçdi xarici “xəbərlərə”.

- Filan şəhəri də sel apardı da... Özümü eşitməməzliyə vurdum.

- Bizdə elə yağış yağsa bütün Bakı su altında qalar...

... Hirsələndiyimi görüb mövzunu dəyişir:

- Axşam futbola baxdın? Məndən səs çıxmıdığını görüb özü də cavab verir:

- Yəqin azərkeş deyilsən də...

(Davamı 4-cü səhifədə)

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin göz oxşayan gəmilərindən biri xalqımızın fədakar oğlu, neft və qaz sənayesinin görkəmli təşkilatçısı Sabit Orucovun adını daşıyır.

Sabit Orucov 1912-ci il mayın 31-də Bakının Novxanı kəndində fəhlə ailəsində dünyaya göz açmışdır. Orta məktəbi bitirdikdən sonra bir müddət (1929-1931) kənd məktəbində müəllim işləmişdir. 1931-ci ildə Avropa və Asiyada ilk neft-qaz təmayüllü ali məktəb kimi tanınan Azərbaycan Sənaye İnstitutuna daxil olmuş və 1936-cı ildə neft-mədən fakültəsini fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdir.

1936-1946-cı illərdə Suraxanı mədənlərində kompressor təsərrüfatında mexanik, neftçixarma ustası vəzifələrində çalışmış, “Orconikidzenef”-in idarə rəisi, “Azərneftkombinat”da qazma iş-

SABİT ORUCOV

Bortda ad

ləri üzrə rəis müavini və “Azərneft”də baş mühəndis işləmişdir.

Keçmiş sovetlər ölkəsinin neft və qaz sənayesinin inkişafında misilsiz xidmətləri olan S. Orucov 1946-1947-ci illərdə SSRİ Neft Sənayesi Nazirliyində şöbə müdiri, 1947-1949-cu illərdə “Krasnodarneft” birliyində rəisin birinci müavini-baş mühəndis, 1949-1953 və 1955-1957-ci illərdə SSRİ neft sənayesi nazirinin müavini, 1957-1959-cu illərdə Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı Şurasının sədri, Nazirlər Soveti sədrinin

sək həvəs və əzmkarlıqla çalışmışdır. Həmin illərdə Azərbaycan mütəxəssislərinin, qazmaçıların neft yataqlarının işlənməsi, neftçixarma və neft-kimyə sənayesi sahəsində rəqibi olmamışdır. Abşeron yarımadası, Xəzər akvatoriyası və Kür düzənliyində əksər yeni neft və qaz yataqlarının kəşfiyyatı və sənaye miqyasında mənimşənilməsi bilavasitə Sabit Orucovun adı ilə bağlıdır. 1949-cu il noyabrın 7-də Neft Daşlarında qazmadan alınan İnoəmrlü kəşfiyyat quyusu neft fontanı vurdu. Həmin

müavini, 1959-1962-ci illərdə Azərbaycan Nazirlər Sovetinin SSRİ Nazirlər Sovetindəki nümayəndəsi olmuş, 1962-1965-ci illərdə SSRİ Dövlət Plan Komitəsində neft və qaz sənayesi bölməsinə rəhbərlik etmiş, 1965-1972-ci illərdə SSRİ neft sənayesi nazirinin birinci müavini, 1972-1981-ci illərdə SSRİ qaz sənayesi naziri olmuşdur.

Fədakarlığı ilə seçilən S. Orucov Xəzər dəniz neft yataqlarında, xüsusilə də Neft Daşlarında yük-

yerdə diqqəti cəlb edən xatirə lövhəsinin üzərində “Dəniz neft yatağının ilk kəşfiyyatçısı, əfsanəvi dəniz şəhəri və mədəninin əsasını qoyan Sabit Atayevič Orucov burada yaşayıb və işləmişdir” sözləri yazılmışdır.

Sabit Orucov bacarıqlı dövlət xadimi olmaqla yanaşı, neft-qaz sənayesinin mahir təşkilatçısı, neft-qaz yataqlarının kəşfiyyatı və işlənməsi sahəsində görkəmli alim kimi də həmişəlik yaddaşlara həkk olunmuşdur. Onun elmi, is-

tehsalat və rəhbər kadr kimi idarəetmə fəaliyyəti hərtərəfli olmuşdur. Müvəffəqiyyətlərinin bir səbəbi də başılıq etdiyi hər müəssisədə bacarıqlı və fədakar insanları öz ətrafında toplaya bilməsinə idi.

SSRİ qaz sənayesi naziri olduğu dövrlərdə (1972-1981-ci illər) böyük təşkilatçılıq qabiliyyəti haqqında heyran qoymuşdu. Qərbi Sibirin Tümen və Şərqi Sibirin Krasnoyarsk vilayətlərinin, Uzaq Şərqi, Türkmənistanın, Özbəkistanın, Qazaxıstanın, Ukraynanın, Komi MR-nin Ural- Volqaətrafi neft-qaz zonasının, Başqırdistanın, Krasnodar, Stavropol və Həştərxan vilayətlərinin, Şimali Qafqazın neft-qaz yataqlarının kəşfiyyatı və sənaye miqyaslı mənimşənilməsinə onun misilsiz xidmətləri olmuşdur. Qərbi Sibirin qaz kompleksinin formalaşmasında və intensiv inkişafında mühüm rol oynamışdır.

Xalq təsərrüfatında qazdan səmərəli istifadə problemlərinin qısa müddətdə həllinə, qaz sənayesi iqtisadiyyatının daha da inkişaf etdirilməsinə nail ola bildi. İlk dəfə ölkənin qaz hasilatı o vaxt üçün rekord rəqəmə- 800 milyard kubmetrə çatdırılmışdı.

Sabit Orucov çoxsaylı elmi işlərin və ixtiraların müəllifi, texni-

ka elmləri doktoru, professor, Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü olmuşdur. Dəfələrlə Ümumdünya konqreslərində məruzələr etmiş, beynəlxalq neft-qaz konqreslərinin vitse-prezidenti seçilmişdir.

O, dəfələrlə Azərbaycan və SSRİ Ali Sovetinin deputat seçilmişdir. Sosialist Əməyi

Qəhrmanı, Lenin mükafatı və iki dəfə SSRİ Dövlət Mükafatı laureatı, Azərbaycan SSR əməkdar elm xadimi və texnika xadimi adlarına layiq görülmüşdür. İki dəfə Lenin, “Oktyabr İnqilabı”, dörd dəfə “Qırmızı Əmək Bayrağı” ordeni və medallarla təltif olunmuşdur. Nadim şəhərinin görkəmli yerində heykəli ucaldılmış, “Urenqoy neft-qazçixarma” İstehsalat Birliyinə və “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin Xəzər Dəniz Neft Donanmasının gəmilərindən birinə neft-qaz sənayesinin mahir istehsalat təşkilatçısı və rəhbəri Sabit Orucovun adı verilmişdir. Bakı şəhərinin küçələrindən biri və Özbəkistanın Xarəzm vilayətinin Xivə şəhərindəki orta məktəb onun adını daşıyır. Moskvada yaşadığı evin fasadında qranit və tuncun kompazisiyasından ibarət xatirə lövhəsi vurulmuşdur.

Gözəl insan Sabit Orucov 1981-ci ildə Moskvada vəfat etmiş və Novodeviçyе qəbiristanlığında dəfn olunmuşdur. Xalqımızın fədakar oğlu onu tanıyanların, neft-qaz sahəsində çalışanların xatirəsində daim yaşayacaqdır. Çünki belə dahilər heç vaxt unudulurlar.

“DƏNİZ”

İMƏCİLİKDƏ BİZ DƏ HƏVƏSLƏ İŞTİRAK ETDİK

Təbiəti sevmək, yaşıllıqları qorumaq hər kəsin borcudur. Dənizçiliyin sirlərinə yiyələndiyimiz Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında da təbiətə sevgi ilə yanaşanlar az deyil.

Təhsil ocağımız Səbail rayonu ərazisində yerləşir. Şəhərin mərkəzi rayonunda ekoloji tarazlığın bərpası, yaşıllıqların artırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər bizim də ürəyimizdən xəbər verir və belə tədbirlərdən kənar da qalmamağa çalışırıq. Bu yaxınlarda keçirilən iməcilikdə də həvəslə iştirak etdik. Grup yoldaşlarımız Elmin Qafarov, Elvin Qasimov, Bəhlul Musayev və başqaları şəhərin cənub-qərb girişində yeni yaşıllıqların salınmasına öz töhfələrini verdilər. Əkdikimiz hər ağac isə təkə göz oxşamayacaq, həm də insanların sağlamlığına xidmət edəcək. Bundan gözəl iş varmı?!

Səbail rayonunda iməciliklər yolu ilə ərazilərin yaşıllaşdırılması və abadlaşdırılması işləri bütün il boyu davam edəcək. Deməli, Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasının tələbələri də hələ çox belə xeyrixah, nəcib işlərin şahidi və fəal iştirakçısı olacaqlar.

Ətibar AĞAYEV,
Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası
192 A2 qrupun tələbəsi

1914-1918-ci illərdə Osmanlı imperatorluğunun Almaniya, Avstriya və Macarıstanla birləşərək İngiltərə, Fransa və Rusiyaya qarşı müharibə apardığı dövrdə çar Rusiyasının Cənubi Qafqaz cəbhəsində xidmət edən rus generalı Leonid Volxovitinov gördükləri və şahidi olduqları barədə 65 səhifəlik raport yazıb. 1915-ci il dekabrın 11-də Mərkəzi Qərargaha göndərdiyi bu raport ermənilərin soyqırımını iddiasını tamamilə ifşa edən faktlarla zəngindir.

General Cənubi Qafqazda yaşayan müsəlmanlara qarşı aparılan kütləvi qırğınlardan hiddətlə söz açır. Bu sənəd ermənilərin nə qədər məkrli siyasət yürütdüklərini, Osmanlı dövlətinə, azərbaycanlılara və bütövlükdə müsəlmanlara qarşı necə düşmənçilik münasibəti bəslədiklərini, onlara qarşı amansız qırğınlara törətdiklərini ortaya qoyur. Və unutmayaq ki, general baş verən hadisələrə siyasətçi kimi deyil, xidməti vəzifəsini yerinə yetirən hərbiçi kimi yanaşıb. 1915-ci il hadisələrindən hələ xeyli əvvəl-1890-cı illərdə xarici güclər tərəfindən ermənilərin yerli hökumətə qarşı qızışdırıldığı yazan rus generalı vurğulayır: “Xüsusən İngiltərə Osmanlı dövləti ilə Rusiya arasında ittifaq yaranmaması, Orta Şərqdə yeni güc mərkəzlərinin meydana çıxması üçün ölkənin cənubundakı erməniləri ayağa qaldıraraq qarışıqlıq saldılar. Həmin vaxta qədər ölkədə ermənilər və kürdlər türklərlə məhrəban, münəqşəsiz, əmin-amanlıq şəraitində yaşayırdılar. Hətta bölgədəki ermənilərin həyat şəraiti belə Anadolu türklərinin yaşayışından qatqat yaxşı idi.” Genaral daha sonra

ERMƏNİLƏRİ İFŞA EDƏN SƏNƏD

yazır: “Rusiya Osmanlı dövləti içərisindəki erməni olaylarını kənarından izləməklə kifayətlənir, İngiltərədən fərqli olaraq odun üstünə köpüklə getmədi. Ancaq Almanyanın ardınca Osmanlı dövlətinin də Rusiyaya qarşı müharibə elan etməsi imperatorumuzun osmanlılara qarşı ilq münasibətini dəyişdi. Məhz bundan sonra erməni dəstələrindən yerli xalqa qarşı istifadə qərarı qəbul edildi. Baxmayaraq ki, Osmanlı dövləti Rusiya üçün potensial rəqib olmaq gücünü itirmişdi.”

Raportda daha sonra deyilir: “Ermənilərdən istifadə edildilər. Bu işdə ermənilərə yardım edən, onlara vəd verib, osmanlıların üstünə qaldıran Avropa diplomatıdır. Bunun üçün erməni diasporundan da yətinəc istifadə olundu. Onların vasitəsilə erməni dəstələri qızışdırılıb türklərə qarşı üsyana təhrik edilirdilər.”

“Fəda edildilər”. Raportda ayrıca yer alan bu başlıq da rus generalına aiddir. Volxovitinov yazır ki, erməni liderləri “Müstəqil Ermənistan” xülyasına uyaraq erməni xalqını Avropa diplomatı üçün fəda etdilər. Qızışdırılmış erməni silahlı dəstələri avropalıların diktilə üsyana qalxaraq bölgədə yaşayan soydaşlarını Osmanlı hökumətinə qarşı təşviq edir, onları yerli müsəlman xalqlara qarşı hər cür təcavüzə hazırlayırdılar.”

“Hər kəsə qarşı terror”. Rus generalı yazır ki, erməni təşkilatları öz məqsədlərinə çatmaq üçün bu yolu seçmişdilər. Onlar öz fikirlərinə qarşı çıxan soydaşlarına qarşı da terror həyata keçirirdilər: “Er-

mənilər Rusiya ilə uzunmüddətli münasibətin də əleyhinə idilər. Rusiyada terror həyata keçirən daşnaklar 1914-cü ildə çarın əflh fərmanı ilə azadlığa buraxılsalar da, onlar çoxlu xəta etdilər. Xüsusən də müsəlmanlara qarşı. Müharibə zamanı ələ keçirilən bölgələrdə amansız qırğınlara həyata keçirir, türklərin, müsəlmanların qadınına, qocasına, uşağına aman vermirdilər. Kəndlərə soxulur, evləri talan edirdilər. Çox amansız davranırdılar, təsəvvür etmək mümkün deyil. Hətta vəziyyət o yere çatdı ki, ruslar ermənilərə qarşı müəyyən tədbirlər görməli oldular. Onlara nəzarət etmək mümkün deyildi, hədlərini aşmışdılar.”

General daha sonra yazır: “Əgər Almanyanın ardınca Osmanlı dövləti Rusiyaya qarşı müharibə elan etməsəydi, çar Rusiyası da çətin idarə olunan erməni dəstələrindən Cənubi Qafqazda istifadə etmək fikrinə düşməzdi. Çünki erməni silahlıları savaştan sonra süngülərini bizə qarşı çevirə bilərdilər.”

Bu sənəddən bir də o bəlli olur ki, XIX əsrin sonu, XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda baş verən hadisələr, törədilən terrorlar, soyqırım hadisələri çar Rusiyasının Osmanlı Türkiyəsindən aldığı hayıf imiş. General bunların heç birini gizlətmədən etiraf edir və xüsusən olaraq vurğulayır ki, Türkiyə Rusiyaya qarşı savaşmasaydı, çar özünün də ikrah hissi ilə yanaşdığı qanıçon erməni silahlılarını həbsdən azad edib Cənubi Qafqazda yaşayan müsəlmanların üstünə göndərməzdi.

Rusca-İngiliscə-Azərbaycanca dənizçilik terminlərinin izahlı lüğəti

(Əvvəli ötən nömrələrimizdə)

Андеррайтер

В страховании юридическое лицо, представляющее страховые компании и принимающее на страхование (перестрахование) риск в пределах сумм, подтверждаемых его подписью. Андеррайтер отвечает за формирование страхового (перестраховочного) портфеля.

Арбитраж

Способ разрешения имущественных споров, осуществляемый не судебными органами, а арбитрами в порядке, предусмотренном соглашением сторон или установленном законом. В соглашениях и чартерах в международном морском судоходстве предусматривается арбитражное разрешение споров по вопросам, по которым стороны не пришли к взаимному соглашению и указываются места проведения арбитражного разрешения споров.

Первый вариант - любой спор, возникающий по условиям настоящего чартера, подлежит рассмотрению в арбитраже в Лондоне. Каждая из сторон назначает по одному арбитру в соответствии с Законом об арбитраже 1950 и 1979 г. или любой законодательной модификацией, или заменяющим его нормативным актом, действующим на данное время. По получении одной из сторон письменного уведомления о назначении арбитра другой стороной, первая назначает своего арбитра в течение 14 дней, в противном случае назначенный первой стороной арбитр действует в качестве единственного арбитра. Если назначенных должным образом два арбитра не приходят к согласию, они сами назначают суперарбитра, решение которого является окончательным.

Второй вариант - любой спорный вопрос по условиям настоящего чартера передается на рассмотрение трем арбитрам в Нью-Йорке. Каждая из сторон назначает по одному арбитру, а третьего назначают оба упомянутых арбитра. Их решение или решение любых двух из них является окончательным, а с целью приведения любого решения в действие такому соглашению может быть придана сила постановления суда. Арбитры должны являться членами Нью-Йоркского Общества морских арбитров, и слушание дел должно проводиться в соответствии с правилами общества.

Арбитражное соглашение Ллойда

LLOYD'S ARBITRATION AGREEMENT

Стандартная форма арбитражного соглашения на случай столкновения судов. Подписывается судовладельцами, между которыми судами произошло столкновение. Выражает их согласие на то, чтобы решение о степени виновности и о сумме причиненных повреждений было вынесено арбитром.

Сэрнишн гәмилери буз yağишна мәрүз қалиб

Kanadanın Atlantik okeanı sahillərində, Kərbota körfəzinin Arktik buzlarında, içərisində 800 sərnişin olan iki gəmi buz yağışına mərüz qalıb.

"CTV Nevs" telekanalının verdiyi məlumata görə, sərnişin gəmiləri Şimali Sidneydən (Yeni Şotlandiya əyaləti) Port-o-Baska (Nyufaundlend və Labrador əyaləti) gedirmiş. İçərisində 450 sərnişin olan "Haylanders" gəmisini Şimali Sidneydən çıxdıqdan sonra yarı yolda qalmış, lakin çox az bir sürətlə Port-o-Bask limanına çatmışdır.

İçərisində 350 sərnişin olan ikinci gəmi "Blyu pattik" isə Kanadadan 6 kilometr aralıqdadan sonra Atlantik okeanında güclü buz "gülləsinə" tuş gəlib. Gəmi yarı yolda qalıb. La-

A

Андеррайтер

UNDERWRITER

Сігортата сiгорта шiркəтлєрини тємсил єдєн вє onun imzası ilə тєсdiqlənєn мєблєglєr hєddində riski sігortalamaq (тєkrar sігortalama) үчün qєbul єdєn hуquqi шєxs. Anderrayter sігорта (тєkrar sігortalama) portfelinin formalaşmasına gərə cavabdehdir.

Арбитраж

ARBITRATION

Əmlak mübahisələrinin məhkəmə orqanları ilə deyil, tərəflərin müqaviləsində nəzərdə tutulmuş və ya qanunla müəyyən edilmiş qaydada arbitrlər tərəfindən həll edilməsi üsulu. Beynəlxalq dəniz gəmiçiliyində müqavilə və çarterlərdə tərəflərin qarşılıqlı razılığa gələ bilmədikləri məsələlərə dair mübahisələrin arbitraj qaydasında həll edilməsi nəzərdə tutulur və arbitraj məhkəməsinin keçiriləcəyi yerlər qeyd olunur.

Birinci variant - mövcud çarterin şərtləri üzrə meydana çıxan hər hansı mübahisə Londonda arbitrajda baxılmalıdır. Tərəflərdən hər biri 1950-ci və 1979-cu illərin arbitraj haqqında Qanununa və ya bu zaman qüvvədə olan istənilən qanunvericilik modifikasiyasına və ya onu əvəz edən normativ akta müvafiq surətdə bir arbitr təyin edir. Tərəflərdən biri digər tərəfin arbitr təyin etməsi barədə yazılı bildirişini aldıqdan sonra 14 gün ərzində öz arbitrini təyin edir, əks təqdirdə birinci tərəfin təyin etdiyi arbitr vahid arbitr kimi fəaliyyət göstərir. Əgər lazımı qaydada təyin olunmuş iki arbitr razılığa gələ bilmərsə, onlar superarbitr təyin edirlər. Superarbitrin qərarı qəti sayılır.

İkinci variant - mövcud çarterin şərtlərindən irəli gələn hər hansı bir mübahisəli məsələ baxılmaq üçün Nyu-Yorkda üç arbitr verilir: tərəflərdən hər biri bir arbitr təyin edir, üçüncüsünü isə adçıkilən həmin iki arbitr təyin edir. Onların, yaxud onlardan ikisinin qərarı həlledici sayılır, qərarın işə keçməsinə təmin etmək məqsədilə bu cür razılaşmaya məhkəmə qərarının gücü verile bilər. Arbitrlər Nyu-York Dəniz arbitrləri cəmiyyətinin üzvləri olmalıdır və işlərin dinlənilməsi həmin cəmiyyətin qaydalarına müvafiq surətdə aparılmalıdır.

Lloyd arbitraj müqaviləsi

LLOYD'S ARBITRATION AGREEMENT

Gəmilərin toqquşması hadisəsi baş verdikdə, gəmi sahibləri tərəfindən rəsmiləşdirilən arbitraj müqaviləsinin standart forması. Təqsirkarlıq səviyyəsi və vurulmuş zərərlərin məbləği barədə qərarın arbitr tərəfindən çıxarılmasına gəmi sahiblərinin razılıqlarını ifadə edir.

YUXU HƏMİŞƏ ŞİRİN OLMUR

Hər kəs yuxu görür. Amma sən demə, qadınların və kişilərin qorxulu yuxuları bir-birindən fərqlənir.

Milli. Az Rusiya mətbuatına istinadən bildirir ki, müşahidələr nəticəsində kişilərin daha çox təbii fəlakət (subasma, zəlzələ) və fantastik hadisələrə, qadınların isə şəxsi həyatlarına aid kabus gördükləri aydın olub. Montreal Universitetinin psixoloqları deyirlər ki, kişiləri daha çox fiziki ziyan gə-

Аренда

LEASE

Временное пользование каким-либо имуществом на договорных условиях за определенное вознаграждение. В морском судоходстве существует аренда складов, причалов, перегрузочного оборудования и т.д. Аренда судов и контейнеров осуществляется на основе специфических договоров тайм-чартера, димайз-чартера, бэрбоут-чартера и лизинга.

Арест судна

ARREST OF VESSEL (SEAZURE)

Арест или задержание судна осуществляется официальными властями по требованию фирмы или лица с целью получения причитающихся (задолженных) им платежей от судовладельца. Это может быть связано с неуплатой стоимости бункера, провизии, снабжения, которые получило судно, а также с неуплатой портовых сборов, причинением судном или экипажем ущерба, загрязнение окружающей среды и т.п.

Порядок задержания или ареста судна в каждой стране зависит от ее законодательства. Во всех случаях это мероприятие очень ответственное и требует совета квалифицированного юриста как судовладельцу, так и лицу или компании, требующей ареста или задержания.

Ассигнование

APPROPRIATION

Ассигнование, назначение, выделение, фонд. Замена товара (груза) агентом или перевозчиком, в целях возмещения грузополучителю недостающего груза; распределение избытков грузов.

Ассоциация Британских страховщиков

BRITISH INSURERS

Учреждена в 1985 г. с целью защиты интересов входящих в нее членов и принятия необходимых мер в случаях, если их страховым интересам нанесен ущерб со стороны правительства любого государства или любой организации. Членом Ассоциации Британских страховщиков может быть любая страховая компания, зарегистрировавшая свою деятельность на территории Великобритании.

Аукцион

AUCTION

Способ публичной продажи, состоящей в том, что товары (или их образцы) выставляются для осмотра покупателями в определенном месте и после объявления к продаже каждого из них считаются проданными тому из присутствующих покупателей, который в ходе аукциона предложил наивысшую цену.

На аукционе условия продажи определяются продавцом. Общим условием всех аукционов является отсутствие ответственности продавца за качество выставленного для осмотра товара. Сделки, совершенные на аукционе, оформляются путем подписания покупателем специального формуляра.

Нərrac

(Davami var)

Аçық satış üsulu. Bu zaman mallar (və ya onların nümunələri) alıcıların baxmaları üçün müəyyən yerə qoyulur və satış üçün elan olunduqdan sonra onlardan hər biri hərracın gedişində iştirak edən alıcılardan ən yüksək qiymət təklif edənə satılmış hesab edilir.

Hərracda satış şərtləri satıcı tərəfindən müəyyən edilir. Bütün hərracların ümumi şərti baxılmağa qoyulmuş malın keyfiyyəti üçün satıcının məsuliyyət daşımamasıdır. Hərracda həyata keçirilən əqdlər alıcının xüsusi formulyarı imzalaması yolu ilə rəsmiləşdirilir.

kin kiçik buzqıran gəmi ona kömək edib. Sərnişinlərdən heç kim xəsarət almayıb.

Qeyd edək ki, Kanadanın Atlantik okeanı sahillərinə güclü siklon gəlmiş, nəticədə regionda qar çovğunu olmuş və buzlu yağış yağmışdır. Soyuq və qarlı hava şəraitində Nyufaundlend ilə Yeni Şotlandiya adaları arasındakı sərnişin gəmilərində iki gün rəbitə əlaqələri kəsilmişdir.

Xatırladaq ki, "Blyu pattic" və "Haylanders" sərnişin gəmilərinin operatoru Kanadanın "Marine Atlantic" dövlət korporasiyasıdır.

tirən hadisələr barədə yuxular narahat edir. Maraqlıdır ki, şəxsi münaqişələr barədə yuxular daha emosional cavab doğurur, yeni qadınlar daha güclü psixoloji zərbə altına düşürlər. Bu nəticə 572 nəfərin müşahidəsindən sonra ortaya çıxıb. İnsanlardan yuxularını yazmaq xahiş olunub (cəmi 10 min yuxu). Yuxuların ən "populyar" mövzusu isə səhv etmə, hücum, yaxud izlənmə qorxusu ilə bağlı olub. Maraqlıdır ki, soyuq tər içində oyanmaq üçün elə də çox qorxmaq gerek olmayıb. Bəziləri kədər, utancaqlıq, günahkarlıq duyarkən, yaxud da iyrənərkən yuxudan ayılırlar.

YARIZARAFAT, YARIGERÇƏK

Qırıq iplərdən nə işə düzəltmək olmur? Gör nə qədər ip-qırıq var.

Özünün ağıl dəryası olduğuna inanmağın "yaxşı" cəhətləri də varmış. Belələrinə elə gəlir ki, hər şey onların bildikləri kimidir.

Çörəkdə bərəkət qalar?! Gör nə qədər adamın çörəyi dizi üstüdür.

Doğru olan yerdə oğru olmaz.

İş olan yerdə səhv də olar. Görəsən səhvlərdən qaçmaq üçün bəziləri əllərini ağdan-qarayaya vurmurlar?

Yalanlara heç olmasa limit qoymaq olmaz?

Teatrlara nə ehtiyac? Real həyatda o qədər dondan-dona giren var ki!

Əvvəllər elə bildirdim təkcə ölümə çarə yoxdur. İndi məlum olur ki, yalana da.

Bəziləri heyvanları çox sevdiyi üçün arxasız görəndə şirə dönür, arxalı görəndə dövşənə?

Milçəyin adı çıxıb. Gör nə qədər ürək bulandıran var.

Görəsən adamın kitabını bağlamaq çətin olmadığı üçün indiki cavanlar kitaba meyl elə mirlər?

Bəzilərinin adı niyə heç dəftərdə də yoxdur?

Yaza çatmaq üçün qışdan keçmək lazımdır.

Bezin özü nədir ki, bir bezin qırağı olanlar nə ola?!

Adam var, əlindən həтта təsadüfən də yaxşılıq gəlməz.

Dilçi olmasalar da, hər kəsin lügətində qeyrət sözü də olmalıdır.

Deyəsən bəzi adamlara hava proqnozu ona görə lazımdır ki, hansı səmtə yığılaçaqlarını əvvəlcədən bilsinlər.

Vallah, mən etalon deyiləm. Ona görə bəzilərinin özünü məndən yaxşı adam olduğunu sübut etməyə çalışmalarına lüzum yoxdur.

İki addım geri qayıtmayacaq-sansa, lap bir qarış irəli get.

Tanrı bağışlayandır o demək deyil ki, həm bizim səhvlərimizi bağışlayacaq, həm də bizə nə işə bağışlayacaq.

Mərdə milyardlar da halal, namərdə qəpiklər də haramdır.

Üzrü günahlarından pis olduğu üçün bəziləri üzr istəmirlər?

Maşınım olsaydı, barı cin atına az minərdim.

Nə qədər ki, Allah yalnız çətin günlərimizdə yada düşəcək, çətin günlərimiz çox olacaq.

Yaltaqlıq işləyir, yalan işləyir, satqınlıq işləyir... Deyəsən bekar adam azdır axı...

Ağlı olanda pul, pulu olanda ağıl çox yaxşı şeydir.

Uduza-uduza gedirəm. Amma əvvəllər elə bildirdim ki, ağıl hər şeyi udur.

Qadınların səhvlərini Allah, kişilərin səhvlərini uzağı qadınlar bağışlayırlar.

Halalın dalınca qaçmasan, haramın dalınca qaçacaq.

Mizan-tərəzisi düz olmayanlar niyə özlərini daha çox yaxşı adamlarla bir tərəziyə qoyurlar?

Rasif TAHİROV

"AZƏRBAYCAN XƏZƏR DƏNİZ GƏMİÇİLİYİ" QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT DƏNİZ AKADEMİYASI

Aşağıda adları göstərilən dekanlıqlar və kafedralar üzrə vakant olan vəzifələrin tutulması üçün müsabiqə elan edir:

1. "Dəniz texnikası və texnologiyası" fakültəsi - dekan (1 yer)
2. "Dəniz naviqasiyası və menecment" fakültəsi - dekan (1 yer)
3. "Elektromexanika və radioelektronika" fakültəsi - dekan (1 yer)
4. "Gəmi avtomatikası" kafedrası - professor (1 yer)

Ünvan: Bakı şəhəri, Zərifə Əliyeva küçəsi, 18
Əlaqə telefonu: 493-75-21; 493-36-44, əlavə 105

HƏR SAATIN ÖZ HÖKMÜ

Səhər saat 6-dan 7-yə qədər olan dövr "pəncərə" sayılır. Bu zaman uzunmüddətli yaddaş daha yaxşı işləyir. Bütün əldə olunan informasiya bu müddətdə daha asan qavranılır.

8.00-dən 9.00-a qədər məntiqi düşüncə aktivləşir. Bu müddətdə həm yaddaşa bağlı, həm də analitik məlumatları birgə yerinə yetirmək mümkündür.

9.00-dan 10.00-dək olan müddət informasiya və statistika ilə işləmək üçün optimal saatdır.

Günün 11.00-12.00 arası intellektual funksiyalar zəifləyir. Bu zaman yayındırıcı mə-

sələlərə, məsələn, musiqi dinləməyə həsr etmək olar.

11.00-dan 14.00-a qədərki vaxt günorta yeməyi üçün ideal müddətdir. Bu saatlarda Şərqdə deyildiyi kimi, "yemək həzminin alovu öz zirvəsinə çatır". Yəni yeməyin daha yaxşı həzmi və qəbulu üçün ideal vaxtdır.

12.00-dan 18.00-dək aktiv əmək üçün yaxşı dövrdür. Daha gec saatlarda işləmək beyni daha artıq işləməyə məcbur edir. Belə izafi gərginliyin ilk əlamətləri yuxunun pozulması ilə özünü göstərir.

21.00-dan 23.00-dək beynin və əsəb sisteminin əsas istirahət vaxtıdır.

23.00-dan gecə 01.00-a qədər işə enerjinin bərpası prosesi gedir. Müasir elm bu zaman kəsiyini əsəb və əzələ sisteminin bərpası baxımından ideal hesab edir.

Gecə 01.00-03.00 arasıdakı yuxu zamanı insan öz emosional hisslərini bərpa edir.

Ekskursiyanı başa vurmuş gəminin göyertəsində sənişinlərdən biri dəsmalını o birinə uzadaraq deyir:

- Acizənə xahiş edirəm, bunu bir neçə dəqiqə sahilə də duran arvadıma yellədin, mən bufetə baş çəkim...

Kapitan sənişinləri teploxodla tanış edir. Biri soruşur:

- Atlas itsəydi, gəmini necə idarə edərdiniz?

- Çox sadə. Üfüqdə torpaq görün kimi matroslardan birini siqaret almağa göndərirdim. Və siqaretin adına görə təyin edərdim ki, hansı ölkəyə gəlib çıxmışdıq.

Leysan yağışın altında oturan balıqçıdan yoldan keçən soruşur:

- Bir şey tutmusunuz?

- Tutmuşam, tutmuşam. Möhkəm zökəm tutmuşam.

"DƏNİZ"İN GÜLLÜŞ PƏYİ

- Alo! Nə vaxta qədər mənim evimin damından su axacaq? Hələ yarım il əvvəl damın təmiri üçün sizə ərizə vermişdim.

- Xahiş edirəm, bu telefona zəng edin.

- Bu nömrə sizin rəisinizindir?

- Xeyr, hava bürosunundur.

Admiralın arvadı yaşlı qadın bir gün sualtı qayığa təşrif gətirir. O elə hey kapitana suallar yağdırır:

- Siz suyun altına girəndə göyertədəki top-tüfəng islanmır?

- Xeyr.

- Nə üçün islanmır? Siz bunun üçün nə edirsiniz?

-Xanım, biz onların başı üstündə çətir tuturuq.

- Mən balıqları çox sevirdim. Saatlarla akvariumun yanında əyləşib onlara tamaşa etməkdən doymuram.

- Bəs arvadın demir ki, dur bir faydalı işdən yapış?

- Arvadın nə borcuna mən idarədə neyləyirəm.

Həkimin yanına eyni xəstəliklə üç qadın gəlir. O, əri imkanlı olanın arvadına deyir:

- Xanım, sizin üçün ən yaxşı dərman dəniz, meyvə və rahatlıqdır.

Ortabab qulluqçunun arvadına belə məsləhət görür:

- Meyvə və rahatlıq.

İşsiz arvadı isə bu cavabı alır:

- Hava, xanım, hava və yənə də hava!

Kefli bir kişi restorandan çıxır. Qızıl düyməli, yaraşıqlı formada qapıda dayanmış şəxsə müraciət edərək deyir:

- Tez taksi çağırın!

- Bura baxın, mən qarışı deyiləm, admiralam!

- Onda gəmi çağırın!

İki subay bir-biri ilə söhbət edir:

- Mən xörək bişirməyə aid bir kitab almışam. Lakin istifadə edə bilmirəm

- Nə üçün?

- Çünki xörək bişirmək qaydası "Təmiz qazan götürün" sözü ilə başlayır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin rəhbərliyi və Həmkarlar İttifaqı Komitəsi Gəmiçiliyin qoçman işçisi

Kərim Məmmədəlizadənin vəfatından kədərli xəbərini bildirir, ailəsinə və qohumlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

REDAKTOR
Rasif İman oğlu
TAHİROV

ÜNVANIMIZ:
Bakı şəhəri,
B. Ağayev küçəsi, 117
TELEFONLARIMIZ
Redaktor (050) 670-33-76,
redaktor müavini
(050) 341-26-40
Mətbəə (050) 670-33-76

Qəzetin təsisçisi
"Azərbaycan
Xəzər Dəniz
Gəmiçiliyi" Qapalı
Səhmdar
Cəmiyyətidir

Qəzet "Azərbaycan
Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi"
Qapalı Səhmdar
Cəmiyyətinin
Mətbəəsində yığılmış,
səhifələnmiş və
"OL" MMC-də
çap olunmuşdur

Şəhadətnamə 271
Sayı 2000
Sifariş 65

(Ardı var)

Kapitanın razılığını almadan sahibkarın oğlunu şturman təyin edirlər. Dənizin ortasında gənc dənizçiyə deyirlər ki, gəminin yerini müəyyən etsin. O, qırx dəqiqə əlləşdikdən sonra, nəhayət, üzərində koordinatlar qeyd olunmuş vərəqi kapitana verir. Kapitan vərəqə baxaraq təntənəli halda deyir:

- Lentli şlyapanızı çıxarın, ser. Sizin hesablamalarınıza görə, biz indi Londondakı müqəddəs Pavel kilsəsinin altındayıq.

Qəzaya məruz qalmış gəminin kapitanı sənişinlərə müraciət edir:

- Cənablar, sizdən kim Allaha yalvara bilir?

Yaxınlıqda dayanmış sənişinlərdən biri "mən",-deyə cavab verir.

- Siz yalvarmaqda davam edin. Qalanları xilasetmə jleti geyinsin. Bir xilasetmə jletimiz çatmır...

Dənizçi satıcıya müraciət edir:

- Sizdən bir banka sardin almaq olar?

- Buyurun, sizə hansı lazımdır, İspaniya, Mərakeş, Portuqaliya sardini?

- Fərqi yoxdur. Mən onlarla danışmaq niyyətində deyiləm.

Köhnə dənizçi:

- Mən bir dəfə on köpək balığının hücumunu dəf etmişəm.

Onun balaca oğlu:

- Ata, bəs keçən il deyirdin ki, köpək balığı beş idi?

Köhnə dənizçi:

-Keçən il bu qorxunc həqiqəti bilmək üçün sən çox balaca idin.

Britaniyanın dəniz məktəblərinin birində yoxlama aparın admiral imtahanda müdavimə sual verir:

- Böyük Britaniyanın tarixində ən görkəmli admiralardan birinin adını deyin.

- Ən məşhur admiralımız Nelsondur və... xahiş edirəm məni bağışlayasınız, sizin familiyanızı heç cür xatırlaya bilmirəm, ser!

İki nəfər balıq ovlayır. Nəzarətçi müfəttişin yaxınlaşdığını gördükdə onlardan biri qaçmağa başlayır. Müfəttiş onu bir neçə kilometr ovandan sonra yaxalayır və balıq ovlamağa icazə verən sənəd tələb edir. Balıqçı sənədi göstərir.

Müfəttiş təəccüblənir:

- Bəs onda məni görüb niyə qaçırdın?

- Ona görə ki, dostumun sənədi yox idi.

Bir balıqçı lovğalanır:

- Bəsdir öyündünüz. Mən keçən payızda elə bir balıq tutmuşdum ki, onun təkə fotoşəkli dörd kilo gəlirdi.

Üç dənizçi uzun ayrılıqdan sonra rastlaşır. Onlardan biri öyünmək üçün deyir:

Azərbaycan Dövlət Xəzər Dəniz Gəmiçiliyinin rəhbərliyi və Üzən Heyətin Həmkarlar İttifaqı Komitəsi "Mərdəkan" tankerinin kapitanı
Gennadi Anatoliyeviç Vraqovun
vəfatından kədərləndiklərini bildirir, ailəsinə və qohumlarına dərin hüznə başsağlığı verirlər.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

GEÇƏ İŞİ PROSTAT XƏRÇƏNGİ YARADIR?

Kvebek Universitetinin tədqiqat komandasının apardığı yeni axtarışın nəticələrinə görə, gecələr işləyən kişilərdə prostat xərçənginin inkişafı ehtimalı demək olar ki, 3 dəfə yüksəkdir. Buna səbəb melatonin hasilatının pozulmasıdır. Kanada tədqiqatçılarının dediklərinə görə, gündüz çalışan işçilərə nisbətən gecə növbələrində işləyən kişilərdə prostat vəzinin xərçəngi xəstəliyinə tutulma hallarına üç dəfə çox rast gəlmək olar.

Mütəxəssislər bu və ya digər növ onkoloji xəstəlik diaqnozu qoyulmuş 3000 nəfərdən çox kişinin göstəricilərini təhlil etmişlər. Bu zaman eksperiment iştirakçılarının iş qrafiki xüsusilə nəzərə alınmışdır. Bu məlumatlar xərçəng xəstəliyi olmayan qrupun göstəriciləri ilə müqayisə edildikdən sonra məlum olmuşdur ki, prostat xərçənginin 3 dəfə və bağırsağ xərçənginin 2 dəfə artması gecə işi ilə əlaqədardır. Bundan başqa, gecə işləyənlərdə ağ ciyər xərçənginə tutulanların sayı 76 faiz, sidik kisəsi xərçənginə tutulanların sayı

isə 70 faiz çoxdur. yən insanların ən məmişdir. Gecə r sanlar təhlükəyə c rin fikrincə, mənf latının məhdudlaş nin əzgiləbənzər nin yuxuya getm Bu hormon gecə sünü şəkildə poz aşığı düşür ki, bu rir.

DƏNİZÇİLƏR ÜÇÜN LÜĞƏT

Gəmi sürücülüğündə tez-tez təsadüf edilən əcnəbi mənşəli sözlər kifayət qədərdir. Bəzən təcrübəli dənizçilər belə bu sözlərin mənasını düzgün şərh etməkdə çətinlik çəkirlər. Belə isə, öyrənmək heç vaxt gec deyil.

ABAZA - Qara dənizin qərb sahillərində əsən güclü şərq küləyi (qasırğa).

ABRAZIYA - dəniz qabarması nəticəsində sahil torpağının dağılması və yuyulması.

AVANDEK - qülləsinin ölçüsündən kənara çıxan üzən dokun göyertüstü qurğuya oxşayan axırncı sahəsi.

AVANPORT - limanda gəmilərin lövbər salmasına, yükləni- boşaldılmasına uyğunlaşdırılmış təbii və süni dalğalanacağın arxasında yerləşən xarici sahə.

AVANREYD - gəmilərin akvatoriyada kənarda dayanması üçün dalğalardan mühafizə qurğuları ilə qorunan xarici reyd.

AVRAL - gəmidə bütün şəxsi heyətin və ya onun böyük bir hissəsinin iştirak etdiyi iş.

AGENT - başqa şəxsin tapşırığı ilə, onun adından və aldığı səlahiyyətlər daxilində onun mənafeyi üçün müəyyən fəaliyyət göstərən inanılmış hüquqi və fiziki şəxs.

AKVALANQ - fərdi dalğıc aparatı. Dalğıc suyun altında balonlardakı hava ilə nəfəs alır.

AKSIOMETR - gəminin diametrik səthi nisbətində sükanın vəziyyətini göstərən cihaz.

ALİDADA - sekstanın ölçülən bucaqlarının hesablanması

üçün nəzərdə tutulan səyyar hissə.

ANEMOMETR - küləyin sürətini və qaz axımını ölçən cihaz.

ANEROİD - atmosfer təzyiqini ölçən cihaz.

ANKEROK - qayıqlarda içməli suyu saxlamaq üçün 12 litrdən 24 litrə qədər tutumu olan çəllək.

ANTİSİKLOK - diametri bir neçə yüz kilometrə bir neçə min kilometrə qədər geniş atmosfer sahə.

ANŞPUQ - ağırlıq qaldırmaq və hərlətmək üçün ağac, yaxud metal dəstək. Gəmilərdə əl şpil-lərini fırlatmaq üçün tətbiq edilən dəstəklər də belə adlanır.

APOGEY - ay orbiti, yerdən daha çox uzaqda yerləşən süni peyklər nöqtəsi.

APSEL - qrot-dor və bizan - dor arasında əyri yelkən.

ARBİTRAJ - məhkəmə orqanlarının deyil, ayrı-ayrı şəxslərin - arbitrlərin, tretay hakimlərin tərəflərin razılığı ilə nəzərdə tutulan qaydada və müəyyən edilmiş qanunla əmlak mübahisələrini həll etdikləri üsul.

ARXİPELAQ - bir-birindən kiçik məsafədə olan və yerləşməyinə görə vahid olan adalar qrupu.

AXTERPİK - gəmilərdə son arxa anbar. Ballast sistemi kimi istifadə edilir.

AXTERŞTEVEN - gəmilərin arxa hissəsində kilin davamını təşkil edən gəmi gövdəsi dəstindən hissə. Çərçivə şəklində olur, sükan üçün və avar pərinin qurtaracağı üçün dayaq rolu oynayır.

(Ardı var)

Rusca-İngiliscə-Azərbaycanca dənizçilik terminlərinin izahlı lüğəti

(Əvvəli ötən nömrələrimizdə)

Аутсайдер

В торговом мореплавании судовладелец или судоходная компания, работающие в том же районе или направлении, что и члены Конференции, при этом не являясь ее членом. Обычно ставки фрахта аутсайдеров ниже конференционных. Для борьбы с аутсайдерами члены Конференции иногда используют «fighting ship» - сражающееся судно, которое работает на очень низких ставках. Убытки такого судна покрывают члены линейной Конференции.

Аутторн рипорт

OUTTURN REPORT

Документ, который составляется в портах ряда стран и фиксирует окончательные сведения о фактически доставленном и выгруженном судном грузе. Этот документ в некоторых портах называется сертификатом. Но независимо от названия и формы он содержит сведения о результатах сдачи груза по каждой коносаментной партии. В этом документе указываются излишки или недостатки груза, а также его состояние (порча, повреждение и т.д.). Аутторн рипорт обычно оформляется тальманской организацией, принимающей груз от имени грузополучателя либо самим получателем груза, а иногда и стивидорной компанией.

В портах некоторых стран выгружаемые с судна грузы поступают на склады порта или таможи. Груз считается принятым только после выдачи с этих складов грузополучателям. После этого судно через его агента выдается документ, подтверждающий результат сдачи груза. В портах, где действует указанный порядок сдачи-приемки груза, судно по окончании выгрузки выдается предварительный аутторн рипорт. Однако этот документ не имеет никакой юридической силы.

Афинская Конвенция о перевозке пассажиров и их багажа морем 1974г.

АТНЕ^ СОТЧУЕШКЖ ЕЕ] РА88ЕГЧСЕК8 А^ ТНЕ1

Принята в Афинах 13 декабря 1974 г. Регламентирует ответственность морского перевозчика за вред, причиненный жизни или здоровью пассажира, и за ущерб, вызванный гибелью или повреждением его багажа. Применяется к международным перевозкам, т.е. перевозкам между портами разных государств, а также к перевозке между портами одного государства, если согласно договору перевозки или предусмотренному рейсу судно зашло в иностранный порт. Перевозчик отвечает за ущерб, причиненный в результате смерти пассажира или нанесения ему телесного

A

Autsayder

Ticarət gəmiçiliyində Konfrans üzvləri kimi eyni rayonda və ya istiqamətdə işləyən, lakin onun üzvü olmayan gəmi sahibi və ya gəmiçilik şirkəti. Adətən, autsayderlərin fraxt dərəcələri Konfrans üzvlərinin fraxt dərəcələrindən aşağı olur. Autsayderlərlə mübarizə aparmaq məqsədilə Konfrans üzvləri bəzən «fighting ship»-dən - maraqları qorumaq üçün çox aşağı fraxt dərəcəsi ilə işləyən müdafiəçi gəmidən istifadə edirlər. Belə gəminin zərərərini həmin xəttin Konfrans üzvləri ödəyirlər.

Autturn report

Sərnişinlərin və onların baqajlarının dənizlə daşınması haqqında 1974-cü il tarixli Afina Konvensiyası

LATING TO THE CARRIAGE OF R LUGGAGE BY SEA 1974

13 dekabr 1974-cü il tarixində Afinada qəbul edilmişdir. Sərnişinin həyatına və ya sağlamlığına, onun baqajının məhvi və ya korlanması ilə dəyən zərərə görə dəniz daşıyıcısının məsuliyyətini tənzimləyir. Beynəlxalq daşınmalara, yəni müxtəlif dövlətlərin limanları arasında, habelə, əgər dənizlə daşınma müqaviləsinə əsasən və ya nəzərdə tutulmuş səfər zamanı gəmi xarici limana daxil olubsa, bir dövbtin limanları arasında daşınmaya da tətbiq edilir. Daşıyıcı sərnişinin ölümü və ya ona bədən xəsarətinin yetirilməsi, habelə baqajın itirilməsi və ya zədələnməsi nəticəsində dəyən zərərə görə, əgər bunlar daşıyıcının, onun işçilərinin və ya agentlərinin günahı üzündən baş veribsə, cavabdehdir. Zərərin vurulduğunu sübuta yetirmək iddiaçının üzərinə düşür, yalnız o hallar istisna təşkil edir ki, sərnişinin ölümü və ya bədən xəsarəti, kayut baqajının itirilməsi və ya zədələnməsi gəminin qəzaya uğraması, toqquşması, saya oturmaları, gəmidə partlayış, yangın, yaxud çatışmazlıqlar nəticəsində və ya bu hadisələrlə əlaqədar baş vermişdir. Bu hallarda daşıyıcının günah prezumpsiyası tətbiq olunur. Sərnişinin həyatına və ya sağlamlığına zərər vurulduqda daşıyıcının məsuliyyəti 700 min Puankare frankı ilə; kayut baqajının itirilməsinə və ya zədələnməsinə görə hər sərnişinə 12500 Puankare frankı ilə; avtomobilin itirilməsinə və ya zədələnməsinə görə 50 min Puankare frankı ilə məhduddur. Digər baqajın itirilməsinə və ya zədələnməsinə görə məsuliyyət hər sərnişin üçün bütövlükdə daşınmaya münasibətdə 18 min frankdan artıq olmamalıdır. İddia müddəti üçün vaxt 2 U müəyyənləşdirilmişdir. 1976-cı il noyabrın 19-da konvensiyaya əlavə - Puankare frankının «xüsusi iqtibas edilmiş hüquqları» olan vahidlə övəz edümsinə yönəlmiş Protokol qəbul edilmişdir.

AFRA
iFRA

Aparıcı transmilli neft şirkətlərinin neftin nəqli üçün xərclərinin səviyyəsinin rüblük indeks göstəricisi. Göstəriciyə daxil olan əqdlər, fraxt indekslərinin hesablandığı kimi bağlanma vaxtına görə deyil, bağlanma tarixindən asılı olmayaraq əqdlərin icra vaxtı

Аренда

LEASE

повреждения, а также в результате утраты или повреждения багажа, если они явились следствием вины перевозчика, его служащих или агентов. Доказывать ущерб возлагается на истца, за исключением тех случаев, когда смерть или телесные повреждения пассажира, либо утрата или повреждение каютного багажа

Арест судна

ARREST OF VESSEL (SEAZURE)

произошли в результате или в связи с кораблекрушением, столкновением, посадкой на мель, взрывом, пожаром либо недостатками судна. В этих случаях применяется презумпция вины перевозчика. Предел ответственности перевозчика при причинении вреда жизни или здо-

ровью пассажира ограничен выплатой - 700 тыс. фр. Пуанкаре; за утрату или повреждение каютного багажа - 12500 фр. на пассажира; за утрату или повреждение автомашины -

Ассигнование

APPROPRIATION

50 тыс. фр. Ответственность за утрату или повреждение иного багажа не должна превышать 18 тыс. фр. на пассажира в отношении ко всей перевозке в целом. Срок исковой

Ассоциация Британских страховщиков

BRITISH INSURERS

давности установлен в 2 года. 19 ноября 1976 г. был принят Протокол к конвенции, направленный на замену франка Пуанкаре единицей «специальных прав заимствования».

АФРА
А
Ежеквартальный индексный показатель уровня расходов ведущих транснациональных нефтяных

Аукцион

AUCTION

компаний на транспорт нефти. Входящие в показатель сделки индексируются не по времени их заключения, как это делается при расчете фрахтовых индексов, а по времени исполнения сделок независимо от даты заключения. Как и танкерные сделки, показатели АФРА исчисляются в процентах от шкалы «\logI-8scale» для нескольких размерных групп тоннажа.

APP
В Великобритании и США письменное показание или заявле-

İcarə

üzrə indeksləşdirilir. AFRA göstəriciləri də, tanker əqdlərində olduğu kimi, tonnajın bir neçə ölçü qrupu üçün «Worldscale» şkalasından faizlərlə hesablanır.

Affidevit

IDAVIT

Böyük Britaniyada və ABŞ-da şahidin şəxsi iştirakı qeyri-mümkün və ya çətin olduqda, and içməklə verilən və notarius

Gəminin həbs olunması

yaxud bunun üçün səlahiyyəti olan digər vəzifəli şəxs tərəfindən təsdiqlənən yazılı ifadə və u a ərizə. Belə formada ifadələr bu və ya digər mühüm məsələ üzrə mübahisəni həll etmək üçün məhkəmə və arbitraj proseslərində tərəflər, habelə mütəxəssislər - ekspertlər tərəfindən verilir.

Təxsis etmə

Britaniya Sığortaçılar Assosiasiyası

Assosiasiyası

Hərrac

(Davamı var)

BUZ QATLARI ARASINDA 30 DELFİN ÖLÜB

Kanadada qalın buz qatları arasında qalmış ağ burunlu 30 delfin ölüb.

Bu barədə Kanadanın dəniz naziri məlumat verir. Məlumatda deyilir ki, müvafiq dövlət qurumlarının xilasedicilərinin bütün səylərinə baxmayaraq, delfinləri buz qatlarının əsarətindən azad etmək mümkün olmayıb. Uç körpə delfin isə hələ də buzlar arasından çıxmağa cəhd göstərir. Mütəxəssislər qalın buz örtüyü altında qalan delfinlərin oksigen çatışmazlığından məhv olduğunu bildirirlər.

İDMAN BALIQCILIĞI ÜÇÜN ƏN YAXŞI YER

Dominikan Respublikası hazırda dünyada idman balıqçılığı üçün ən yaxşı yerdir. Bu, "Billfish report" beynəlxalq təşkilatının tərtib etdiyi reytingdən bəlli olub. Reytingdə ərazidəki balıqların sayı və müxtəlifliyi, balıq tutmaq üçün mövsümün müddəti nəzərə alınmışdır.

İnformasiyanı "Alman dalgası" yayıb.

"TITANİK"İN SURƏTİ YARADILACAQ

Çinin Siçuan vilayətindəki əyləncə parkının öz "Titanik"i olacaq. Məşhur gəminin sürətini 2016-cı ilə düzəltmək planlaşdırılır. Layihə 1 milyard yuan (165 milyon dollar) məbləğində qiymətləndirilir.

Xəbəri Sinxua agentliyi verir.

